

Na het verwerpen van het voorstel van Interprofessioneel Akkoord (voor de privé-sector) door het ABVV (met 75% van de stemmen) en het ACLVB (met 55% van de stemmen), en de goedkeuring ervan door het ACV (met 68% van de stemmen, maar waarbij de bediendencentrales CNE/LBC tegenstemden), heeft de regering Letermé (liberalen, christendemocraten en socialisten) een, lichtjes aangepast, IPA opgelegd voor 2011-2012.

De voorzitter van de Franstalige middenstandorganisatie UCM, hierbij netjes de ideeën van het patronaat vertolkend, verklaarde: "Het is werkelijk geslaagd! Het IPA legt geen enkele nieuwe lastenverhoging aan de bedrijven op: noch fiscaal, noch parafiscaal, noch administratief, noch op het vlak van vorming. Het behoudt alle aftrekposten, steun bij aanwerving en aan de bestaande tewerkstelling". En zij voegt er nog aan toe: "In de jaren '70 beperkte de onderhandeling van een interprofessioneel akkoord zich tot het nakijken van een reeks vakbondseisen. De tijden zijn zeker veranderd. Met de noden van de ondernemingen werd rekening gehouden" (1) Waarom werd het IPA verworpen? (2)

Het voorakkoord tussen patronen en vakbonden en vervolgens het "aangepaste" IPA van de regering hebben tot brede mobilisaties geleid op initiatief van het ABVV.

De regering "van lopende zaken" heeft een van de meest "explosieve" punten uit het voorakkoord herbevestigd. Een voorakkoord dat, moeten we het nog herhalen, door de vakbondsonderhandelaars ondertekend werd: het opleggen van een schandalige loonmarge van 0,3% in ...2012, terwijl de 20 belangrijkste Belgische ondernemingen (Bell 20) voor het jaar 2010 meer dan 17 miljard euro's winst hebben geboekt, t.t.z. 37,4% meer dan in 2009. "Deze verhoging met 0,3% vertegenwoordigt 3 broden per maand, op voorwaarde dat men 2000 € netto per maand verdient"(3). En voor deze regering blijft deze loonnorm dwingend: geen vrijheid van onderhandelen in die sectoren of ondernemingen die goed boeren.

De regering heeft een toegeving gedaan voor het gewaarborgd interprofessioneel minimumloon: een verhoging van 10€ netto per maand (dus zonder afdracht aan de sociale zekerheid) en niet gefinancierd door het patronaat, maar door een belastingvermindering (en dus ten koste van het overheidsbudget!)

Vergeet de harmonisatie van het bedienden- en arbeidersstatuut! De regering heeft een kleine correctie aan het aanvankelijke voorakkoord aangebracht: een kleine verhoging van de opzegtermijn voor arbeiders en een vermindering van de verlaging van de vooropzeg voor bedienden. Met op de achtergrond het groen licht aan de technische werkloosheid en aan ontslagen, met vooropzeg, en dit voor het grote deel op kosten van de sociale zekerheid!

Om de zaak te kunnen verkopen hebben de syndikale leidingen –en vooral het ACV om het IPA te doen slikken- de aanpassing van de sociale uitkeringen aan de welvaart onderstreept: verhogingen die van 0,7% tot 2% zullen gaan! Dit is liefdadigheid... En erger nog: sommigen zullen moeten wachten tot 2012. En men heeft oo de indexering van lonen kunnen behouden. Voor hoelang nog? Syndicale mobilisaties: sterktes, zwaktes, obstakels!

De onderhandelingen tussen het patronaat en de vakbonden voor een IPA om de twee jaar in de privésector plaatst de solidariteit en de interprofessionele vakbondsmobilisaties in het spotlicht. Dit om eisen te stellen voor alle werknemers in de privésector en voor sociale uitkeringstrekkers, eisen die anders niet zouden kunnen bekomen worden, vooral in die ondernemingen waar de vakbonden zo goed als afwezig zijn of zeer zwak staan. Deze eisenbundel is een legitiem en onmisbaar minimum. Vergeten we niet dat vandaag 3/4e van de werknemers minder dan 1600 € netto per maand verdienen. Vandaag ontvangt een werknemer met een minimumsalaris 1150 € netto per maand. Meer dan 100 000 werknemers zitten in deze situatie. Ongeveer 400 000 anderen zitten daar nauwelijks boven (4). 60% Van de wettelijke pensioenen bedragen minder dan 1000€ per maand.

De vakbondsinstanties zijn zonder een duidelijk becijferde, uitgewerkte en binnen de vakbondsstructuren breed bediscussieerde eisenbundel naar de onderhandelingstafel getrokken. Zonder een duidelijk mandaat en met een defensieve houding. “ Zonder twijfel vraagt het patronaat al sinds het midden van de jaren '80 om de index in te perken, de lonen te matigen, enz., wat dan resulteerde in akkoorden. Het akkoord dat nu voorligt gaat veel verder. De syndikale basis heeft het gevoel dat er een compromis werd aanvaard dat enkel vertrok van de patronale eisen” (5) Het potentiëel is groot, de wil ontbreekt...

De nationale mobilisatiedag van 4 maart, voorafgegaan door mobilisaties en beurtstakingen in de provincies, was globaal gezien een succes. Het toonde duidelijk dat er een gevoel is van 'we hebben er genoeg van' en een grote sociale woede.

Het toont ook duidelijk het vakbondspotentieel aan, zelfs al werd dit zeer sterk beperkt door de verdeeldheid tussen het ACV en het ABVV, en zelfs binnen het ABVV, met de passieve houding van het ACOD en het ontbreken van een officieel ordewoord voor een 24-urenstaking door de leiding van het ABVV.

Tijdens de discussie en de regeringsbeslissing over het IPA, trok de media onze aandacht op discrete contacten, enerzijds tussen CDH-minister van Tewerkstelling Joële Milquet en de leiding van het ACV-CSC en anderzijds tussen Laurette Onkelinx, PS-minister voor Sociale Zaken en de leiding van het ABVV-FGTB om hen tot verantwoordelijkheidszin en sociale vrede op te roepen. Zoals onlangs Elio Di Rupo er aan herinnerde: “Er staat ons een streng beleid te wachten”(6) Strijden om te winnen!

De mobilisaties tegen het IPA laten een bittere nasmaak achter. Eens te meer voelen vele werknemers zich bedrogen.

De 'wandeling' die het ABVV op 17 maart organiseerde langs verschillende partijhoofdkwartieren om vooralsnog die partijen aan te zetten om amendementen op het IPA goed te keuren was geen succes. Op zijn minst kan men zeggen dat het een slag in het water was. De media heeft er geen letter aan vuil gemaakt. De honden blaften, en de karavaan trok voorbij.

En het offensief gaat door.” Vandaag is het het Europa van de banken”, zoals de vakbondsleidingen van het ACV en ABVV, het elders onderstrepen,” van de patroons en van de aandeelhouders die de sociale neergang organiseren, bij ons en elders”. Maar ze zwijgen in alle talen over de rol van de “linkse” regeringen, net als de rechtse, die deze besparingsplannen in wetten gieten.

“Wij stellen ons niet langer tevreden met manifestaties-wandelingen en waarschuwingsstakingen zonder vervolg”; Dat is wat vandaag meer en meer werknemers en vakbondsmensen zeggen (7).

Laat ons solidariteit en syndikale eenheid aan de basis opbouwen om een actieplan aan de vakbondstop op te leggen. In gemeenschappelijk front, om zo krachtsverhoudingen op te bouwen die echt in verhouding staan tot de inzet. Laat ons eindelijk durven tot de finish gaan, tot de algemene staking!

- (1) Union et action, Tijdschrift van UCM, n°26,21 januari 2011
- (2) Site van de SAP/LCR (www.sap-rood.be en www.lcr-lagauche.be): artikels over het IPA
- (3) Syndicats, n°5,11maart 2011, standpunt ABVV –ACV
- (4) Thierry Bodson, algemeen secretaris van het Waals ABVV, in La Meuse, 1 maart 2011
- (5) Mateo Alalouf, Accord interprofessionel: in Revue Politique
- (6) Le Soir, 11 maart 2011
- (7) Oproep tot sociaal verzet: www.sociaalverzet.be